

МЕХАНИЗЪМ ЗА ОБРАТНО
НАЧИСЛЯВАНЕ НА ДДС ПРИ
ДОСТАВКИ НА ЗЪРНЕНИ И
ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ

АВГУСТ 2013

Людмила Петкова
Заместник – министър на
финансите

- Настоящата презентация включва:
- Изготвено искане за дерогация на Република България до Европейската комисия за прилагане на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури;
- Директива 2013/43/ЕС на Съвета от 22 юли 2013 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на незадължително и временно прилагане на механизма за обратно начисляване във връзка с доставки на някои стоки и услуги, при които съществува риск от измами;
- Концепция за въвеждане на механизма за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури в националното данъчно законодателство.

- На основание член 395 от ДДС Директивата, от Министерството на финансите е изготвено Искане за дерогация от разпоредбата на чл.193 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данък върху добавената стойност (ДДС Директивата) за прилагане на механизъм за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури за срок от четири години, като мярка за предотвратяване на данъчните измами с данък върху добавената стойност.
- Искането за дерогация е одобрено с Решение на Министерския съвет от 2 май 2012 г. и изпратено от МФ чрез Постоянното представителство на Република България към ЕС до Европейската комисия.

- Три запитвания от компетентните органи на ЕК за предоставяне на допълнителна информация:
- ✓ Запитване от 4 юли 2012 г. – условие за промяна на срока от четири на две години и страната да поеме ангажимент да не отправя искане за продължаване на дерогацията;
- ✓ Запитване от 9 ноември 2012 г. - доколко е необходимо искането за дерогация, предвид изготвено предложение от ЕК до Съвета за промяна на Директива 2006/112/ЕО;
- ✓ Запитване от 19 април 2013 г. - условие за прилагане на дерогацията от България в срок до 30.06.2014 г., който е краен срок за прилагане на разрешена подобна дерогация на Унгария.
- По искането за дерогация на Република България Европейската комисия не е изготвила и отправила предложение до Съвета на ЕС за предоставяне на разрешение за прилагане на дерогацията.

- С Директива 2013/43/ЕС на Съвета от 22 юли 2013 г. е изменен чл.199 а, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО:
- „Държавите-членки могат да предвидят до 31 декември 2018 г. и за минимален срок от две години лицето, платец на ДДС, да е данъчно задълженото лице, за което се извършва която и да е от следните доставки:
  - ✓ и) доставки на зърнени храни и индустриални култури, в т.ч. маслодайни семена и захарно цвекло, които обикновено не се използват в непреработен вид за крайно потребление.”
  - ✓ Директива 2013/43/ЕС е публикувана в ОВ на ЕС на 26 юли 2013 г. и влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ.

- Член 199а, параграф 1а и 1б:
- Параграф 1а „Държавите членки могат да определят условията за прилагане на механизма, предвиден в параграф 1“
- ✓ При прилагането на механизма за обратно начисляване, държавите-членки разполагат със свободата да определят условията за прилагане на механизма, включително да определят праговете, категориите на доставчици и получатели, спрямо които може да се прилага механизмът.
- Параграф 1б „Прилагането на механизма, предвиден в параграф 1, спрямо доставките на стоки и услуги, изброени в букви в) – й) от същия параграф е обвързано с налагането на целесъобразни и ефективни задължения за отчитане на данъчно задължените лица, доставящи стоките или услугите, спрямо които се прилага предвиденият в параграф 1 механизъм.“

- При въвеждане на механизъм за обратно начисляване, държавите-членки следва да уведомят Комитета по ДДС за прилагането на механизма и да предоставят следната информация:
  - ✓ обхвата на мярката за прилагане на механизма, заедно с вида и характеристиките на измамата, както и описание на придружаващите мерки, включително задълженията за отчитане на данъчно задължените лица и мерките за контрол;
  - ✓ действията, предприети за информиране на данъчно задължените лица относно началото на прилагане на механизма;
  - ✓ критериите за оценка, които позволяват сравнение между дейностите с цел измама по отношение на стоките и услугите, посочени в параграф 1, преди и след прилагането на механизма, увеличението на други видове дейности с цел измама преди и след прилагането на механизма;
  - ✓ началната дата за прилагане на механизма и срок.

КОНЦЕПЦИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА ОБРАТНО НАЧИСЛЯВАНЕ

- Концепцията включва:
- Същност на механизма - механизмът за обратно начисляване е изключение от общия ред за облагане с ДДС и данъкът по доставките е изискуем от получателя – регистрирано по ЗДДС лице.
- Стоки в обхвата на механизма – зърнени и технически култури, определени по номер от глава 10 „Житни растения“ и глава 12 „Маслодайни семена“ от Комбинираната номенклатура, установена с Регламент (ЕИО) № 1006/2011 на Комисията от 27 септември 2011 г. за изменение на приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета относно тарифната и статистическа номенклатура и общата митническа тарифа:
- Пшеница, ръж, ечемик, овес, царевица, сорго, елда, просо, лимец, тритикале, соя, слънчоглед, рапица и други.

- Доставки в обхвата на механизма - механизмът ще се прилага за доставки с място на изпълнение на територията на страната, по които получател е регистрирано по ЗДДС лице, а доставчик е данъчно задължено или данъчно незадължено лице;
- Начисляване на данъка – начисляването на данъка ще се извършва от получателя с издаване на протокол по чл.117, ал.2 от ЗДДС;
- Право на приспадане на данъчен кредит - получателят по доставката ще има право на приспадане на данъчен кредит за стоките, при условие че са налице законовите условия, свързани с упражняването на това право.

- Мерки за контрол, свързани с механизма:
- Мярката е с временен характер. Ще бъдат предприети мерки за предотвратяване прехвърлянето на данъчните измами в други сектори, както и за намаляване на измамите в отрасъл производство и търговия със зърнени и технически култури след приключване срока на мярката:
  - ✓ Идентифициране на лицата, ползващи механизма за обратно начисляване и засилен контрол върху дейността им, за оценка на ефекта от прилагане на мярката;
  - ✓ Засилен контрол на регистрираните лица, ползващи режима на обратно начисляване по отношение на доставки от тяхна страна към нерегистрирани лица за начисляването и внасянето на данъка;
  - ✓ Засилване на взаимодействието с органите на Държавен фонд “Земеделие“ относно обмен на информация за производителите на зърнени и технически култури и засетите площи;

- ✓ Съвместни проверки на органите по приходите на НАП и органите на Националната служба по зърното на обектите от бранша, подлежащи на контрол - земеделски производители, търговци, зърнохранилища, публични складове и преработватели;
- ✓ Наблюдение и засилване на контрола върху отраслите, свързани с преработване на зърнени и технически култури, за предотвратяване от изместване на измами с ДДС в тези сектори.
  - Законодателни промени:
  - Закон за данък върху добавената стойност;
  - Закон за съхранение и търговия със зърно;
  - Срок на действие на мярката – до 31 декември 2018 г.

- Ползи от въвеждането на механизма:
- Повишаване на бюджетните приходи от ДДС и други данъци, чрез намаляване дела на данъчните измами и деклариране на реалните приходи от продажби на зърнени и технически култури;
- Осигуряване на допълнителни оборотни парични средства за лицата по доставките със зърнени и технически култури;
- Намаляване в значителна степен на издаването на фалшиви фактури или на фактури, издадени от несъществуващи икономически оператори, използвани за неправомерно възстановяване на ДДС или за намаляване на размера на дължимия данък за внасяне;
- Предпазване на коректните икономически оператори от случайни сделки с некоректни доставчици;

- Ограничаване на нелоялната конкуренция в отрасъл производство и търговията със зърнени и технически култури;
- Намаляване на броя на посредниците в търговската верига.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

